

جامعة إسلامي دانشجویان
دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)

شماره پنجم | زمستان ۱۴۰۰

پل

ویژه نامه قانون حمایت از جوانی جمعیت

صاحب امتیازه
جامعه اسلامی دانشجویان دانشگاه
بین المللی امام خمینی(ره)
مدیر مسئول: محدثه سادات حسینی
سردییر: فاطمه افشار نجفی

هیئت تحریریه: مهدیه سطوتی
سرکار خانم دکتر فاطمه محمدیگی
ویراستار: محمد حسین طارمی
گرافیست و طراح: پارسا ادیب‌نیا

جمعیت و خانواده و نظارت بر آنها اشاره کرد. در این قانون تمام وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های زیرمجموعه دولت موظف هستند تا دستورالعمل‌ها و برنامه‌های مرتبط با جمعیت، خانواده و فرزندآوری را در چهارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه و در زمان در زمان مقرر ارائه کنند.

در ماده‌های این قانون دستگاه‌های مختلف کشور موظف به‌انجام بعضی اعمال برای تشویق خانواده‌ها به فرزندآوری هستند که در ادامه به بعضی از آنها می‌پردازیم.

در سومین ماده این قانون وزارت راه و شهرسازی مکلف شده است تا بعد از تولد فرزند سوم یا بیشتر، امکان استفاده مجدد خانواده از امکانات دولتی تامین مسکن را فراهم کند؛ یعنی خانواده‌ایی که سه فرزند یا بیشتر دارند تنها برای بار دوم می‌توانند از تمام امکانات دولتی استفاده کنند.

همچنین در ماده چهارم این قانون دولت مکلف است یک قطعه زمین ۲۰۰ متر مربعی را براساس ضوابط شهری و روستایی به طور مساوی به پدر و مادر اعطا کند که این زمین به صورت دو سال تنفس و هشت سال قسط به والدین فرزند سوم به بعد داده می‌شود.

البته سند این زمین تا یکماه پس از پرداخت آخرین قسط به نام والدین کودک سند می‌خورد.

البته مسئولان در این قانون گوشی چشمی هم به دانشجویان داشته‌اند و در بخشی از قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، تسهیلاتی هم برای دانشجویان متاهل در نظر گرفته اند. در بندهایی از قانون همه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی باید برای تکمیل و مجهز کردن خوابگاه‌های دانشجویی اقدامات لازم را انجام دهند.

در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، برای تشویق خانواده‌ها به فرزندآوری، شرکت‌های خودروسازی داخلی موظف شده‌اند با تولد فرزند دوم، یک خودروی ایرانی به انتخاب و به نام مادر با قیمت کارخانه تحويل دهند.

ایران جوان، قانون شد

مهندیه سطوطی:

همه چیز از پنجم آذر سال ۱۳۹۹ با اعلام وصول طرحی به نام "جوانی جمعیت و حمایت از خانواده" آغاز شد؛ طرحی که مخالفان و موافقان زیادی داشت و صحبت پیرامون آن بالا گرفت؛ اما آنچه که برخی واکنش‌ها و نگرانی‌ها را افزیش می‌داد ابهاماتی بود که به برخی مواد آن از جمله ماده ۵۳ و ۵۶ آن وارد شده بود. طرحی که علی‌رغم مخالفت گروهی از متخصصان و پژوهشکاران، سرانجام در ۱۰ آبان ماه سال جاری به قانون تبدیل شد.

قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده، عنوانی است که تقریباً یک سال است به دغدغه‌ای برای اغلب قشر جوان در جامعه بدل شده است.

چند سال است که زمزمه‌هایی مبنی بر اینکه هرم سنی جمعیت کشور به سمت پیری در حال حرکت است شنیده می‌شود و همین مسئله، مسئولان را بر این داشته تا چاره‌ای برای این وضع بیندیشند. چاره آنها قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده بود.

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی، در یک کمیسیون مشترک بررسی شد و بعد از موافقت مجلس با اجرای آزمایشی هفت ساله آن، در دهم آبان ۱۴۰۰ به تایید شورای نگهبان رسید.

براساس اولین ماده این قانون، یک ستاد ملی جمعیت با ۲۴ عضو باید به ریاست رئیس جمهور تشکیل شود که علاوه بر رئیس جمهور، وزرا نیز بخشی از اعضای آن هستند. روسای صدا و سیما، برنامه و بودجه کشور، تبلیغات اسلامی، پژوهشکی قانونی، شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح نیز در این ستاد حضور خواهند داشت.

رای ستاد ملی جمعیت ۱۲ وظیفه مشخص شده که از جمله این وظایف می‌توان به تهیه یک برنامه عملکرد و ایجاد هماهنگی میان نهادهای مرتبط با موضوع جوانی

بسم الله الرحمن الرحيم

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در راستای حفظ نمای جوانی جمعیت پویایی و تحرک جمعیت ایران اسلامی حمایت از جوانان علاقه‌مند به تشکیل خانواده و زوجین علاقه مند به فرزندآوری در مجلس يازدهم ظرف ۱۸ ماه، کار و تلاش و بیش صد جلسه به صورت تخصصی الحمد لله در دوازدهم آبان ۱۳۹۲ کلید خورد. و در ۱۱ آبان ۱۴۰۰ به تصویب رسید. و با توجه به اینکه ما در کشورمان نیازمند تغییر سیاست‌های جمعیتی بودیم و ریل جوانی جمعیت نیاز به رکوموتیک قوی برای حرکت در این ریل داشت، الحمد لله با این قانون ۷۳ ماده‌ای در زمینه‌های مختلفی ما شاهد تغییر و تحول در کشور عزیزمون خواهیم بود. من جمله اینکه در همین دو سال اخیر در مجلس شورای اسلامی وام ازدواج از ۵۰ میلیون به ۱۰۰ میلیون و امسال از ۱۰۰ میلیون به ۱۵۰ میلیون افزایش پیدا کرد، وام‌های حمایت از فرزند اول دوم سوم به ترتیب تا فرزند پنجم مصوب شد، در راستای حمایت از این موضوع حقوق سربازان افزایش پیدا کرد، ۱۰ درصد از بودجه عمرانی دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه به ساخت خانه‌های متاحلی و خوابگاه متاحلی اختصاص پیدا کرده، همچنین در این راستا حمایت‌های علمی، حمایت‌های حقوقی، بیمه‌ای مالیاتی و تخفیفات لازم به پدران و مادران در راستای حمایت از فرزندآوری داده می‌شود، افزایش حق اولاد رو در حقوق کارکنان خواهیم داشت همچنین برای تکریم مادری و همسری به چندین بند فرهنگی اجتماعی و اقتصادی را هم گنجانده ایم و بحث مرخصی سنواتی و بازنیستگی زودتر از موعد را هم برای مادران در نظر گرفتیم که همه اینها انسالله در جهت استحکام خانواده پاییندی به موضوع خانواده و محور قرار گرفتن خانواده در حوزه قانون گذاری صورت گرفته. امیدواریم که ملت عزیز ایران این هدیه را از مجلس يازدهم بپذیرند، و این قانون، قانونی باشد برای اعتلای نظام جمهوری اسلامی ایران و سربلندی جوانان و خانواده‌های ایرانی.

از یک دهه قبل تا چند سال آینده در یک پنجره طلایی جمعیتی قرار گرفته‌ایم؛ یعنی تعداد جوانان و نیروی کار دانش‌آموخته و متخصص زیاد شده است و این پنجره طلایی فرصت مناسبی بود که بتوانیم مشکلات اقتصادی را حل کنیم و به تبع آن فرزندآوری به طور طبیعی اتفاق افتد. مشکل عدم فرزندآوری در نسل جوان یعنی متولدین دهه‌های ۶۰ و ۷۰، معضل و مشکلات اقتصادی است که از ازدواج و فرزندآوری واهمه دارند و عدم اطمینان از آینده و نداشتن شغل مناسب فاکتورهای مهمی هستند. ما نتوانستیم از این پنجره طلایی برای رفع مشکلات اقتصادی جامعه استفاده کنیم. با وجود تلاش‌های صورت گرفته معضلات بیکاری و اقتصادی یکی از مشکلات اساسی است.

«جوانی جمعیت»، طرحی خوبی است اما مهاجرت گروه جوان را مشکلی دیگر در مقوله حفظ جمعیت می‌توان دانست؛ یک جوان که کشور برایش زحمت کشیده و سرمایه‌گذاری کرده است به راحتی مهاجرت را انتخاب می‌کند و او را از دست می‌دهیم و بعد به فکر این هستیم که فرزند جدیدی به وجود آوریم اما آیا می‌توانیم فرزند جدید را نگه داریم؟ اگر می‌توانیم مشکلات فعلی جامعه را برطرف کنیم به تبع مشکلات فردا هم حل خواهد شد.

سخنی با نماینده

در همین راستا خانم دکتر فاطمه محمدبیگی (نماینده محترم قزوین، البرز و آبیک) در طی مصاحبه‌ای نکات ارزنده‌ای را خاطر نشان کردند: